

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 96/14

V Luxembourggu, 10. julija 2014

Sodba v zadevi C-138/13
Naime Dogan proti Zvezni republiki Nemčiji

Zahteva osnovnega znanja nemščine, ki jo Nemčija določa za izdajo vizuma za združitev zakoncev turških državljanov, ki zakonito prebivajo na njenem ozemlju, je v nasprotju s pravom Unije

Ta zahteva, ki je bila uvedena leta 2007, ni združljiva s klavzulo „standstill“ Pridružitvenega sporazuma s Turčijo

Nemčija v okviru združitve zakoncev, ki so državljani tretjih držav, za izdajo vizuma od leta 2007 načeloma določa pogoj, da se je zakonec, ki se želi pridružiti tujcu, ki lahko združuje družinske člane, sposoben vsaj preprosto sporazumevati v nemščini. Namen tega novega pogoja je preprečiti prisilne poroke in spodbujati vključevanje.

N. Dogan, turška državljanka, ki prebiva v Turčiji, se želi pridružiti svojemu možu v Nemčiji. Ta, ki je prav tako turški državljan, od leta 1998 živi v tej državi, kjer je poslovodja v družbi z omejeno odgovornostjo, v kateri je večinski družbenik in ima dovoljenje za stalno prebivanje. Nemško veleposlaništvo v Ankari je januarja 2012 izdalo vizuma N. Dogan zaradi združitve družine vnovič zavrnilo, ker ta ni imela zahtevanega jezikovnega znanja.

N. Dogan je zato vložila tožbo pri Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu, Nemčija). To Sodišče sprašuje, ali je zahteva o znanju jezika, ki jo Nemčija določa od leta 2007, združljiva s pravom Unije in zlasti s klavzulo „standstill“, ki je bila dogovorjena v začetku sedemdesetih let v okviru Pridružitvenega sporazuma s Turčijo¹. Ta klavzula prepoveduje uvedbo novih omejitev svobode ustanavljanja².

Sodišče v današnji sodbi odgovarja, da klavzula „standstill“ nasprotuje nacionalnemu ukrepu, ki je bil uveden po začetku veljave navedene klavzule v zadevni državi članici in ki zakoncu turškega državljanca, ki prebiva v tej državi, nalaga, da predhodno dokaže osnovno jezikovno znanje uradnega jezika zadevne države, da bi lahko vstopil na ozemlje te države zaradi združitve družine³.

Taka zahteva o znanju jezika namreč otežuje združitev družine, ker v primerjavi s pravili, ki so veljala ob začetku veljave klavzule „standstill“, zaostreje pogoje za prvi sprejem zakonca turškega državljanca na ozemlje zadevne države članice. Taka ureditev pomeni novo omejitev uveljavljanja svobode ustanavljanja turških državljanov v smislu navedene klavzule.

Sodišče opozarja, da je združitev družine nepogrešljiv element družinskega življenja turških delavcev, ki so vključeni na trg dela držav članic, ter prispeva k izboljšanju kakovosti njihovega bivanja in k spodbujanju njihovega vključevanja v te države.

¹ Ta klavzula je v Dodatnem protokolu, ki je bil podpisan 23. novembra 1970 v Bruslju ter sprejet, odobren in potrjen v imenu Evropske gospodarske skupnosti z Uredbo Sveta (EGS) št. 2760/72 z dne 19. decembra 1972 o sklenitvi Dodatnega protokola in Finančnega protokola, ki sta bila podpisana 23. novembra 1970 in kot prilogi dodana Sporazumu o vzpostavitvi pridružitvenega razmerja med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo ter o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za njuno uveljavitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 11, str. 41).

² To prepoved je treba presoditi glede na omejitve, ki so obstajale ob začetku veljave klavzule v zadevni državi članici (v Nemčiji je to 1. januar 1973).

³ Ob upoštevanju tega odgovora Sodišče meni, da ni treba obravnavati drugega vprašanja, ki ga je postavilo Verwaltungsgericht, in sicer, ali tudi Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 224) nasprotuje zadevni zahtevi o znanju jezika.

Na odločitev turškega državljana, kot je S. Dogan, da se naseli v državi članici, da bi tam trajno opravljaj gospodarsko dejavnost, lahko negativno vpliva zakonodaja te države, ki otežuje ali onemogoča združitev družine, tako da mora zadevni državljan morda izbirati med svojo dejavnostjo v zadevni državi in družinskim življenjem v Turčiji.

Nazadnje, uvedba nove omejitve je sicer lahko dopustna, če je upravičena z nujnim razlogom v splošnem interesu, če je primerna za zagotavljanje uresničitve zelenega legitimnega cilja in če ne presega tega, kar je nujno za doseg tega cilja, vendar je Sodišče odločilo, da v obravnavanem primeru ti pogoji niso izpolnjeni.

V zvezi s tem Sodišče poudarja, da ob predpostavki, da razlogi, ki jih je navedla nemška vlada (in sicer preprečevanje prisilnih porok in spodbujanje vključevanja) lahko pomenijo nujne razloge v splošnem interesu, pa nacionalna določba, kakršna je zadevna **zahteva o znanju jezika**, vseeno **presega to, kar je potrebno** za uresničitev zelenega cilja, **ker neobstoj dokaza o zadostnem jezikovnem znanju samodejno povzroči zavrnitev prošnje za združitev družine, ne da bi se upoštevale posebne okoliščine vsakega primera.**

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.